

Spis treści

1. Wprowadzenie	9
1.1. Cele i przedmiot pracy	9
1.2. Rama teoretyczna: muzyka-kultura i ekomuzykologia	14
1.2.1. Muzyka-kultura	16
1.2.2. Ekomuzykologia	26
1.3. Problem przedmiotu: wyzwania definicyjne	28
1.3.1. Między muzyką a słuchaniem	33
1.3.2. Ambient jako gatunek oraz kategoria opisowa	46
1.3.3. Słuchanie środowiskowe	57
1.3.4. Ujęcia przedmiotu w polskiej refleksji teoretycznej	59
1.4. Podsumowanie: ambient a antropologiczny problem słuchania	65

Część I – Kontekstualizacje ambientu

2. Perspektywy poznawcze: możliwe interpretacje ambientu	69
2.1. Wprowadzenie	69
2.2. Dwie dawne tradycje myślenia o muzyce – dwie tradycje myślenia o słuchaniu. Perspektywy wciąż aktualne?	71
2.2.1. Słuchanie jako forma teoretyzowania	71
2.2.2. Johannes Tinctoris i „efekty” muzyki	74
2.2.3. Kontynuacje w późniejszych teoriach muzyki	77
2.3. Perspektywa nauk o muzyce: muzyka i kultura	84
2.3.1. Perspektywa muzykologiczna	85
2.3.2. Perspektywa krytyczna nowej muzykologii	97
2.3.3. Perspektywa socjologiczna	108

2.3.4. Perspektywa antropologiczna	114
2.4. Perspektywa nauk o dźwięku: natura i dźwięk	123
2.4.1. Perspektywa psychologii słuchania i neuroestetyki	124
2.4.2. Perspektywa cybernetyki i socjodynamiki muzyki	136
2.4.3. Perspektywa <i>sound studies</i>	141
2.4.4. Perspektywa medioznawcza	152
3. Warunki ambientu: słuchanie	169
3.1. Wprowadzenie	169
3.2. Słuchanie a doświadczenie akuzmatyczne	170
3.3. Słuchanie strukturalne a słuchanie regresywne	176
3.4. Słuchanie a <i>soundscape studies</i>	182
3.5. Słuchanie repetytywne	191
3.6. Słuchanie a <i>musicking</i>	203
3.7. Słuchanie niewinne i quasi-słyszenie w filozofii muzyki	212
3.8. Słuchające ciało	229
3.9. Habitus muzyczny a wzorec słuchania	239
4. Wnioski	254

Część II – Interpretacje ambientu

5. Ambient i jego historie	263
5.1. Wprowadzenie	263
5.2. Artystyczna muzyka tła, muzyka użytkowa, muzyka funkcjonalna	265
5.2.1. <i>Musique d'ameublement</i> – Erik Satie	267
5.2.2. <i>Gebruuchsmusik</i> – Heinrich Besseler i Paul Hindemith	276
5.2.3. John Cage i <i>Muzak-Plus</i>	290
5.3. Muzyka tła na pograniczu sztuki, muzyki popularnej i przemysłu muzyki ...	301
5.3.1. Minimalizm i <i>New Age</i>	302
5.3.2. <i>Space Music</i>	307
5.3.3. <i>Kankyō Ongaku</i> – japoński ambient	313
5.3.4. <i>Muzak</i> , <i>Easy-listening</i> , <i>Elevator Music</i> – komercyjna muzyka tła	321
5.4. Podsumowanie – funkcja, przestrzeń, emancypacja, kontrola	339
6. Zakończenie	344
7. Appendix	365
8. Bibliografia	371
O Autorze	388